

**Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem.
Vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu,
ať po ní hodí kamenem první.“**

**Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem.
Vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu,
ať po ní hodí kamenem první.“**

5. NEDĚLE POSTNÍ CYKLU C

Evangelium (Jan 8,1-11)

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když na něj nepřestávali dotírat otázkami, vzpřímil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřímil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Žena je postavena doprostřed: tak to bylo běžné při soudu (Sk 4,7). Toto místo ji izoluje od ostatních; zároveň evokuje, že kolem ní stojí žalobci, kteří se odvolávají na Mojžíšův zákon a explicitně žádají pro ni kamenování, což byl běžný trest za cizoložství (Dt 22,21; Ez 16,38-40).

Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Ježíš píše na zemi: symbolický úkon. Exegeté nabídli mnoho různých výkladů. Velmi rozšířený je výklad, že tímto gestem se naráží na Jer 17,13 (V řeckém překladu Starého zákona to zní: „...budou zapsáni na zemi“) a Dan 5,5 („V tu hodinu se ukázaly prsty lidské ruky a něco psaly na omítku zdi královského paláce naproti svícnu. Král viděl zápěstí ruky, která psala.“). Podle tohoto výkladu je písíčí ruka znamením „soudu“. Zdá se však přijatelnější jednodušší výklad, že Ježíš prostě na zemi „jen tak“ kreslí a čmárá, zatímco přemýšlí nebo zadržuje pocity znechucení z násilných sklonů žalobců. Anebo tímto gestem chce projevit nerušenost, klid tváří v tvář pohnuté a napjaté události, o to napjatější, že nejen žena je postavena takřka před soud, ale dokonce i Ježíš: bude věrný Mojžíšovu zákonu? Jak tento slavný Učitel vyřeší tuto překerní situaci? Čmáráním na zemi Ježíš „nechává“ utichnout vzbouřené emoce a pomalu přenáší pozornost od obžalované ženy, ba dokonce od něj samotného (od něj se očekává rozsudek) k žalobcům! Nastane nepředvídaný zvrát: slovem „kdo je bez viny,

ať první hodí kamenem“ Ježíš přivádí žalobce před soud! Situace se tedy nečekaně otočila! Ti, kteří chtějí soudit, jsou najednou postaveni před soud – před soud svého svědomí. I pro ně Ježíš však nabízí šanci k obrácení, které začíná poznáním vlastní hříšnosti.

Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřímil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Detail „od nejstarších“ může naznačit, že oni mají větší zkušenost s vlastní slabostí a hříšností. Jejich implicitní vyznání může být pochopeno jako počátek jejich osvobození od zlého. Nakonec zůstali jen Ježíš a hříšnice. Ježíš se ženy neptá na to, co provedla, nepředkládá jí její vinu: ptá se, kde jsou její žalobci. Jeho otázky mají dovést ženu k vědomí, že ji nikdo neodsoudil a neodsuzuje.

Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš! Zproštění viny se stává výzvou k obrácení: nehřeš! Přijatý dar „zproštění“ má být pro ni silou a výzvou k novému životu: zproštění má být silou k „oproštění“ od hříchu, k novému životu. „Ježíš tak přece odsoudil: ne však člověka, ale hřích“ (sv. Augustin). Je tu velká rovnováha mezi milosrdenstvím k hříšníku a odsouzením hříchu: Ježíš odsuzuje hřích, ale ne hříšníka. Svým paradoxním postojem Ježíš naznačuje dvě věci: nestaví se proti zákonu, který odsuzuje cizoložství, a zároveň ukazuje, že jeho poslání není odsoudit, ale zachránit.

SHRNUTÍ

Tento příběh je jedinečným svědectvím o Ježíšově postoji k provinilému: on nepřijímá hřích, ale hříšníka. Pro zákoníky a farizeje je cizoložnice jenom „případ“ a příležitost, jak vtáhnout Ježíše do léčky. Kdyby se on vyslovil pro její propuštění, byl by jasně proti Mojžíšovu zákonu. A pokud by ji odsoudil k ukamenování, překročil by římský zákon, který vyhrazoval takový rozsudek pouze státní moci. Mistr se však vyprostí z léčky skutečně mistrovským způsobem. Nerušeně píše na zemi a obrací soud na samotné žalobce, když jim do jejich rukou předá „soud“ o sobě samotných! Ježíš neodsuzuje ani „spravedlivé“ farizeje, ani hříšnou ženu. Pro něj je rozhodující odpověď srdce na dar i nárok omilostnění: „Jdi a už nehřeš“.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Ježíš farizeům při jiné příležitosti řekl: „Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ?“ (Mt 7,3). Chtěl tím říci, že lidé často vidí chyby druhých, ale své vlastní ne. Co asi udělají děti, když je doma velký nepořádek a maminka jim řekne: „Kdo to udělal, ať to jde hned uklidit!“ Většinou každý řekne: „To ne já, to ten druhý!“ Představ si, že by někdo najednou řekl: „To jsem byl já, jdu na to!“ To by maminka koukala! A podobné to bylo s učiteli zákona a farizeji – také jim nedocházelo, že něco dělají špatně. V těchto dnech si každý zkusme PŘIZNAT, když něco uděláme špatně.

Starší:

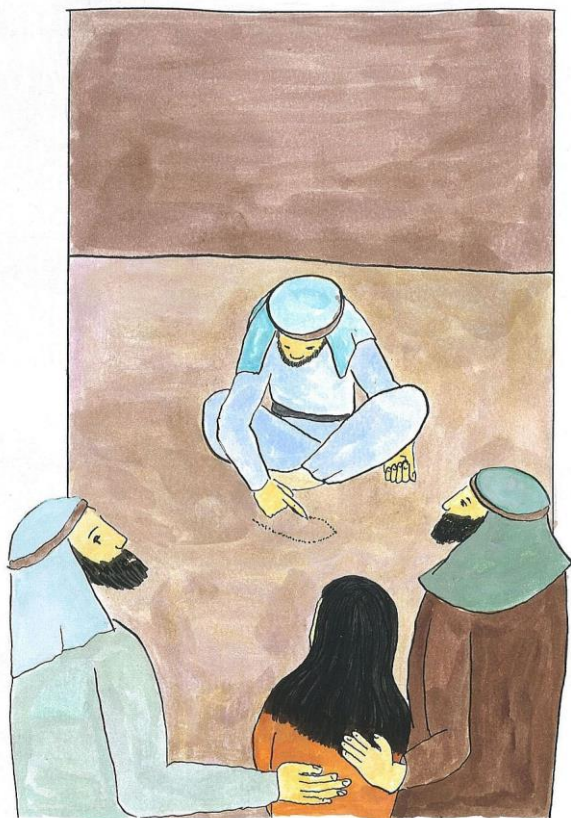
Učitelé zákona a farizeové přišli za Ježíšem proto, aby poukázali na hříchy jedné ženy. Mysleli si, že oni jsou spravedliví a mohou klidně druhé soudit. Ježíš ale situaci úplně převrátil: ukázal na jejich vlastní hříchy. Podobně jsme na tom také někdy my sami: ukazujeme rádi na chyby druhých, ale nechceme řešit své problémy a chyby. Dokonce je to často tak, že na těch druhých si všímáme právě nejvíc toho, v čem hřešíme my sami (ale nechceme si to přiznat). Když si to uvědomíme, mohla by to teď být naše výhoda: když vidíš, že ti na někom něco vadí, zkus se podívat do svého srdce, jestli si zrovna teď nepotřebuješ něco podobného vyřešit ty sám...

Zkusme si

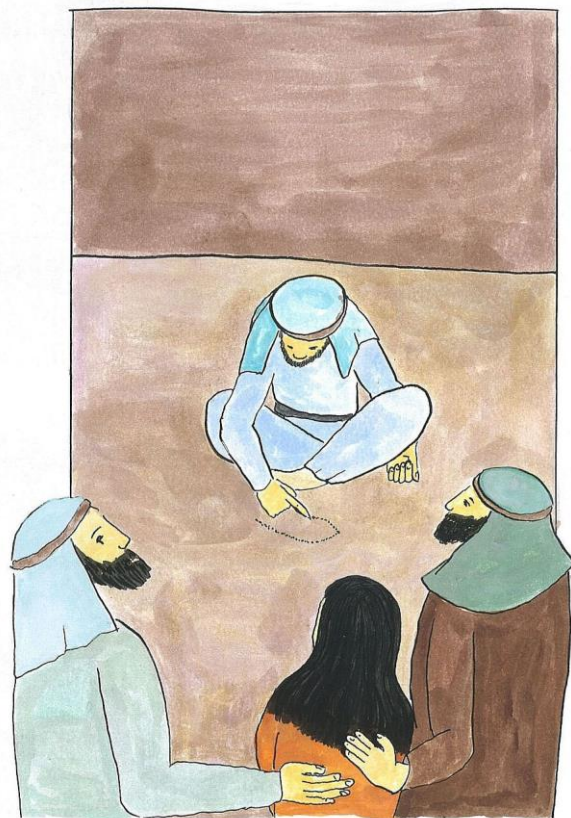
Mladší / Starší

Na tomto úryvku asi na první pohled každého zaujme představa Ježíše, který sedí na zemi a ve vypjaté situaci si jen tak prstem kreslí v písku...

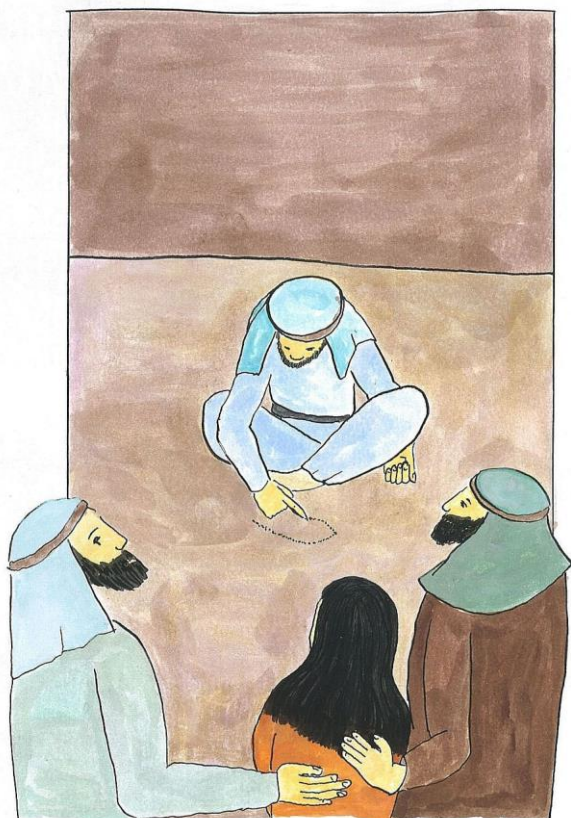
- Co si myslíte, že Ježíš psal? A proč?
- Můžeme si vyzkoušet společnou aktivitu. Vezmeme plech na pečení a mouka nebo písek. Jeden hráč zkusí něco psát a naznačit tím svou informaci ostatním. Ti hádají, o co se jedná a co chtěl píšící hráč naznačit. Pokud máme pomůcek víc, mohou všichni psát najednou a hádá se postupně u každého hráče. Nemáme-li písek a plech, můžeme hrát i s papíry a tužkou.

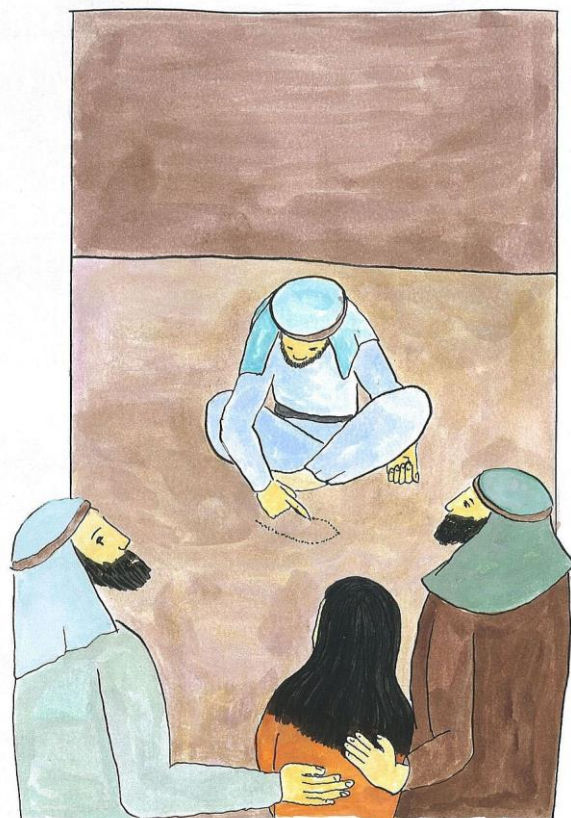
5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11

5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11

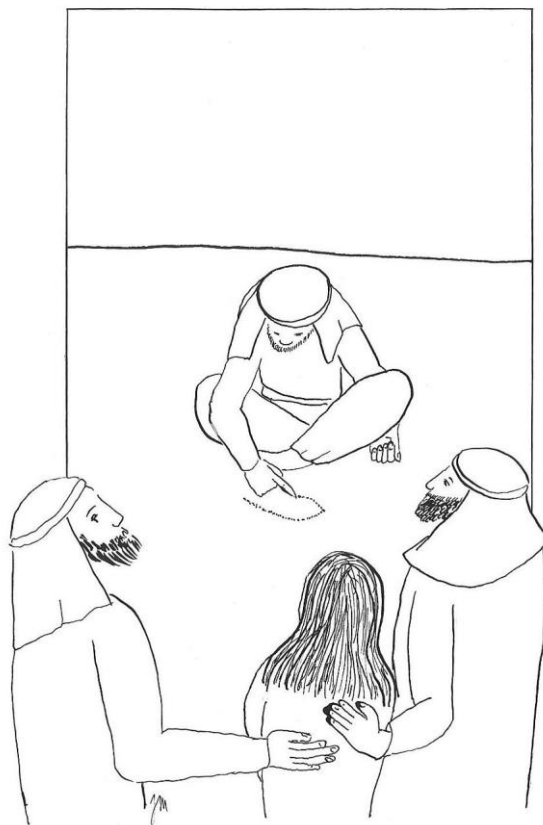
5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11

5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11

5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11

5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11

5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11

5. neděle postní cyklu C
Jan 8,1-11